

Małgorzata Tracz
Tomasz Aniśko
Urszula Zielińska
Klaudia Jachira
Franciszek Sterczewski
Riad Haidar
Michał Jaros
Grzegorz Schetyna
Dorota Niedziela
Iwona Maria Kozłowska
Aleksandra Gajewska
Agnieszka Hanajczyk
Magdalena Łośko
Aleksander Miszalski
Gabriela Lenartowicz
Agnieszka Pomaska

minister klimatu i środowiska

Interpelacja nr 17009

Interpelacja w sprawie wycinki Lasu Mokrzańskiego

Szanowni Panowie Ministrowie!

W ostatnich dniach mieszkanki i mieszkańcy osiedla Leśnica we Wrocławiu oraz wsi Wilkszyn w Gminie Miękinia alarmują oraz zwracają się o pomoc i interwencję w sprawie wycinki Lasu Mokrzańskiego prowadzonej od kilku miesięcy. W pobliżu osiedla Leśnica wycinane są połacie lasu, bezpośrednio przylegające do zabudowań miejskich. Wycinane są dojrzałe dęby i sosny, od lat tworzące krajobraz przyrodniczy Leśnicy i Wilkszyna. Ostatnio wycinka przybrała na sile. Realizowany przez Nadleśnictwo Miękinia Plan Urządzenia Lasu na rok 2021 zakłada dalszą wycinkę najstarszych okazów przyrodniczych w ramach tzw. "przebudowy drzewostanu". Do lasu mają wjechać harwestery – maszyny siejące spustoszenie i pozostawiające po sobie całe połacie огоłocone z roślinności. Konsekwencją tych działań będzie całkowita dewastacja terenów zielonych, będących weekendową oazą wypoczynku dla tysięcy wrocławian i wrocławianek.

Las Mokrzański to największy kompleks leśny w granicach administracyjnych Wrocławia. Zajmuje 551 hektarów i znajduje się na północno-zachodnim skraju miasta, na północ od osiedla Leśnica. Obejmuje osiedle Mokra i częściowo Marszowice, a także tereny pozamiejskie przysiółka Miłoszyn i wsi Wilkszyn. Las ten jest nierozzerwalnie związany z historią tego obszaru, miejscowości oraz ich mieszkanki i mieszkańców. Od co najmniej XIII wieku były to

lasy książęce, a zamek w Leśnicy stanowił miejsce odpoczynku Piastów na drodze z Wrocławia do Legnicy. Zarówno zamek, jak i Leśnica były nierozdzielnie związane z lasem, na co wskazuje nazwa samego osiedla. W XIX wieku las stał się miejscem rekreacji dla ludności zanieczyszczonego Wrocławia. W latach 1900-1945 na jego terenie znajdowała się restauracja "Waldschlößchen" ("Leśny Zameczek"), po której dziś pozostały tylko ruiny fundamentów. Las Mokrzański od ponad wieku ma charakter lasu podmiejskiego, który spełnia niezwykle ważną rolę dla mieszkańców i mieszkank Wrocławia i okolic jako miejsce wytchnienia i rekreacji. Przebiega tędy turystyczny szlak pieszy (zielony) i rowerowy (niebieski).

Las Mokrzański, oprócz funkcji rekreacyjnej, pełni przede wszystkim ważną rolę ekologiczną. W czasach wzmagającego się kryzysu klimatycznego lasy odgrywają szczególną rolę w łagodzeniu skutków ocieplenia. Gromadzą dwutlenek węgla w tkankach roślin i w martwym drewnie oraz stanowią ostoję dla coraz gwałtowniej wymierających gatunków. Las Mokrzański jest właśnie przykładem takiego lasu, będącego naturalnym filtrem, oczyszczającym powietrze, produkującym tlen, zatrzymującym wodę podczas suszy. Wrocław jest w światowej czołówce miast z najbardziej toksycznym powietrzem. W klimacie Wrocławia dominują wiatry zachodnie (średnio 51% w roku), o prędkości od 4,4 m/s w zimie do 3,4 m/s w lecie. Las Mokrzański nie jest niczym innym jak zielonymi płucami Wrocławia, oczyszczającymi powietrze dostające się do miasta.

W ostatnich dniach lokalna społeczność sporządziła petycję ws. wycinki Lasu Mokrzańskiego, pod którą podpisało się już ponad 5000 osób. Sygnatariuszki i sygnatariusze petycji żądają i oczekują:

1. wstrzymania planowanych na 2021 rok wycinek, powodujących znikanie lasu na dużych powierzchniach, w tym wstrzymania tzw. „rębni gniazdowych” oraz ograniczenia wycinek tylko do tych koniecznych ze względu na bezpieczeństwo użytkowników i użytkowniczek lasu;
2. urealnienia społecznej funkcji Lasu Mokrzańskiego opisanej w kategorii HCVF6 według standardów Forest Stewardship Council (FSC) – kategoria „lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności”;
3. całkowitej zmiany funkcji Lasu Mokrzańskiego w opracowywanym właśnie Planie Urządzenia Lasu (PUL) Nadleśnictwa Miękinia na lata 2022-2031, gdzie funkcja społeczna, klimatyczna, wodochronna i ochronna (bioróżnorodność) będzie miała bezwzględne pierwszeństwo nad funkcją surowcową. Domagają się również przyjęcia konkretnych propozycji i uwag strony społecznej do PUL oraz rzeczywistych konsultacji społecznych, w które włączone zostaną niezależne organizacje społeczne i pozarządowe reprezentujące lokalną społeczność oraz naukowcy i przyrodnicy;
4. zaangażowania się w cały proces władz gmin, w granicach których leży Las Mokrzański, czyli miasta Wrocław i gminy Miękinia.

Mając na uwadze powyższe fakty oraz w pełni popierając słuszne i uzasadnione postulaty lokalnej społeczności, zwracam się do Państwa z poniższymi pytaniami:

1. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaangażują się w jakikolwiek sposób w sprawę wycinki w Lasu Mokrzańskiego w celu spełnienia postulatów lokalnej społeczności?
2. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi rozważą ewentualną warunkową komunalizację tego oraz innych lasów w granicach administracyjnych miast, ze względu na pełnioną przez nie funkcję klimatyczną, przyrodniczą, kulturową i społeczną? Warunkiem takiego przekształcenia byłby zakaz sprzedaży lasu, zakaz zmiany jego funkcji oraz zakaz komercyjnego pozysku drewna.
3. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi będą uczestniczyć w nadchodzących pracach nad nowym Planem Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Miękinia na lata 2022-2031 i związanych z nimi konsultacjach?
4. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi planuje przedstawienie propozycji zmian w prawie, mającej na celu zwiększenie roli lokalnych społeczności oraz samorządów w tworzeniu Planów Urządzenia Lasu, poprzez ich obowiązkowe uzgodnienie uchwałą rady gminy?
5. Dotychczasowy proces konsultacji społecznych ze strony PGL Lasy Państwowe polega na zarzuceniu zainteresowanych nowomową inżynierii leśnictwa. Język tabeli PUL, przygotowanych przez BUL, i język potrzeb lokalnej społeczności nie mają wspólnego mianownika. Dla obywatela ukochany kawałek lasu w języku leśnika staje się zwykłym surowcem. Tworzy się konflikt interesów, w którym obu stronom trudno znaleźć wspólny język. Dialog wymaga równorzędnej pozycji leśników i lokalnej społeczności oraz bezstronnego mediatora. Ostre wypowiedzi pracowników PGL Lasy Państwowe w mediach społecznościowych, odpowiedzialnych za tworzenie PUL, nie pozostawiają miejsca na kompromis. Jakie działania planuje podjąć Ministerstwo, aby proces konsultacji społecznych uczynić dostępnym dla osób pozbawionych wiedzy fachowej oraz stworzyć interesariuszom warunki partnerskiego dialogu?

*Z wyrazami szacunku,
Małgorzata Tracz*